

BYZANTINA

37

2019/20

BYZANTINA

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΧΡΗΣΤΟΥ
Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής
του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού
Πολιτισμού

Αν. Πρόεδρος

ΜΑΡΙΑ ΑΡΑΚΑΔΑΚΗ
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια της Πολυτεχνικής Σχολής
του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Μέλη

ΝΑΤΑΛΙΑ ΠΟΥΛΟΥ
Καθηγήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής
του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ΗΛΙΑΣ ΤΑΞΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής
του Τμήματος Φιλολογίας

ΣΟΦΙΑ ΤΖΩΡΤΖΑΚΑΚΗ-ΤΖΑΡΙΔΟΥ
Επικύρη Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής

BYZANTINA

ANNUAL REVIEW OF THE CENTRE FOR BYZANTINE RESEARCH
ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

ADMINISTRATIVE COUNCIL - EDITORIAL COMMITTEE

President

Prof. KONSTANTINOS P. CHRISTOU
Faculty of Theology, School of Social Theology and Christian
Culture

Vice-president

Assoc. Prof. MARIA ARAKADAKI
Faculty of Engineering, School of Architecture and Engineering

Members

Prof. NATALIA POULOU
Faculty of Philosophy, School of History and Archaeology

Assoc. Prof. ILIAS TAXIDIS
Faculty of Philosophy, School of Philology

Assist. Prof. SOFIA TZORTZAKAKI-TZARIDOU
Faculty of Law

BYZANTINA

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΤΟΜΟΣ 37^{ος}

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ευάγγελος Χρυσός, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μητρ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος Σαββάτος, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ταξιάρχης Κόλιας, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φωτεινή Κολοβού, Πανεπιστήμιο Λειψίας
Αθανάσιος Μαρκόπουλος, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Θεοχάρης Παζαράς, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Ελευθερία Παπαγιάννη, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ελένη Σαράντη, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Αθανάσιος Σέμογλου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Παρασκευή Παπαδημητρίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Χριστίνα Παπακυριακού, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Αναστασία Π. Πλώτα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Ελένη Χρυσάφη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

© ΚΕΝΤΡΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΠΘ 2021

Βασιλίσσης Όλγας 36

54641 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 992002 – Fax: 2310 992004

e-mail: info@kbe.auth.gr · www.kbe.auth.gr

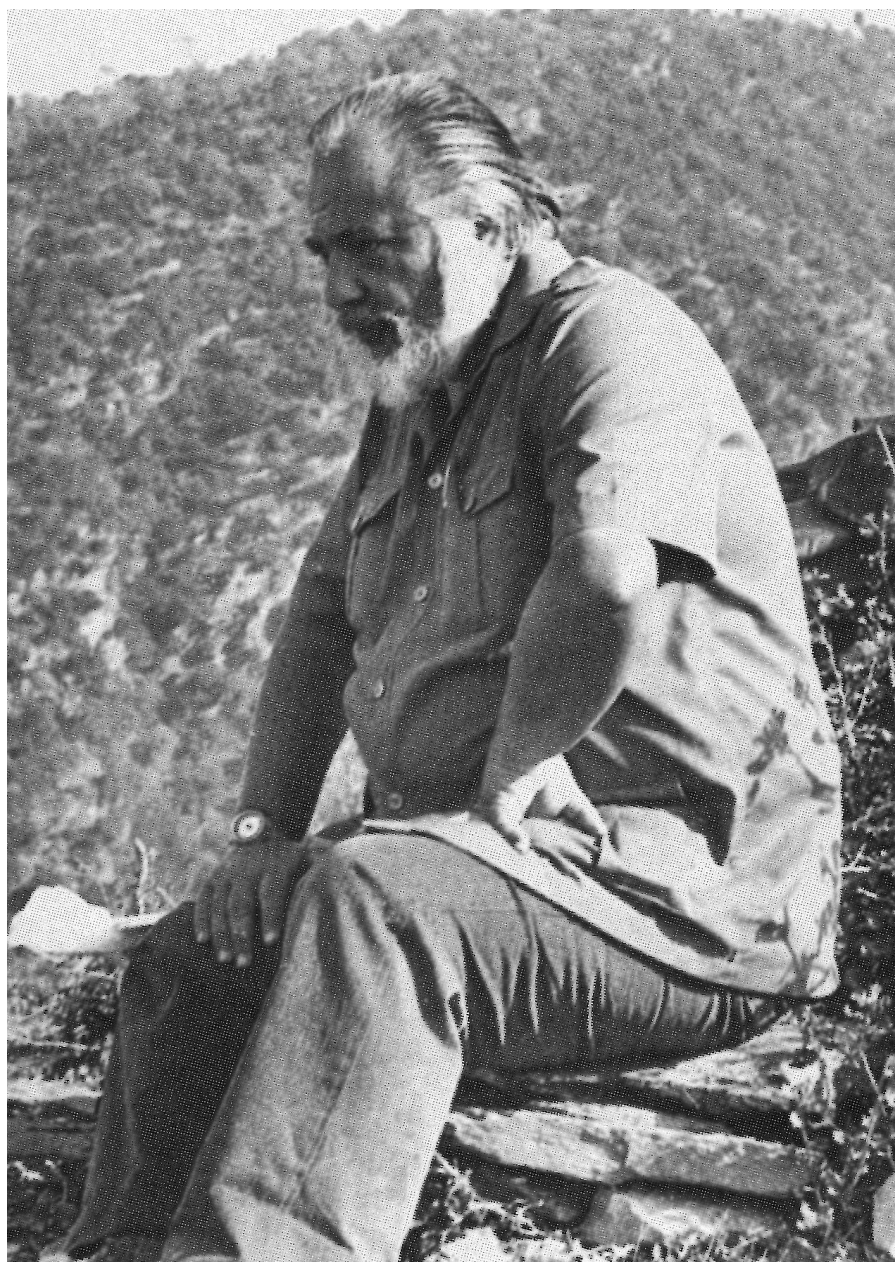
Οι οδηγίες προς τους συγγραφείς για τη συστηματοποίηση της μορφής των άρθρων που
ποβάλλουν στο περιοδικό βρίσκονται στην ιστοσελίδα:

www.kbe.auth.gr

Formatting guidelines for contributors to the journal can be found at:

www.kbe.auth.gr

ISSN 1105-0772

Νικόλαος Κ. Μουτσόπουλος (1927-2019)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	9-15
ΜΑΡΙΑ ΑΡΑΚΑΔΑΚΗ, Νικόλαος Μουτσόπουλος (27.12.1927-13.2.2019). Βιογραφικά-Εργογραφία	17-46
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΕΝΗΣ, Μαρτυρία ορθοπαιδικού γιατρού σε έμμετρη επιγραφή από την Αφροδισιάδα	47-56
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΝΤΖΟΣ, Επιστροφή στην "Ιστορική τοιχογραφία" του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης	57-72
ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΙΩΤΟΥ, Το πρόγραμμα της Eurora Nostra «Επτά περισσότερο απειλούμενα μνημεία- ιστορικοί τόποι» της Ευρώπης και η συμμετοχή του ιστορικού κέντρου της Καστοριάς σε αυτό (2014)	73-91
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΕΜΟΓΛΟΥ, Ο Χριστός Αναπεσών στο Πρωτάτο και η δυναστική προπαγάνδα του Ανδρονίκου Β' Παλαιολόγου	93-112
ΝΑΤΑΛΙΑ ΠΟΥΛΟΥ, Οι Φίλιπποι προς τον πρώιμο Μεσαίωνα: μια επανεξέταση των δεδομένων	113-156
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΛΕΒΕΝΤΕΛΗ, Πορτραίτα μοναχών στους ναούς της Αγίας Σοφίας και του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Μία υπόθεση για τον εμπνευστή του μεσοβυζαντινού διακόσμου τους	157-171
ΝΙΚΟΣ ΠΑΖΑΡΑΣ, Παλαιολόγειος κεντητός επιτάφιος από την Ιερά Μονή Ξηροποτάμου Αγίου Όρους	173-192
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚΟΥ / ΗΛΙΑΣ ΤΑΞΙΔΗΣ / ΗΛΙΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ, Οι «Εκφράσεις» στη λογοτεχνία της ύστερης βυζαντινής περιόδου (13ος-15ος αι.)	193-212
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΙΤΑΛΙΩΤΗΣ, Άγιος Ελευθέριος ο Κουβικουλάριος: Αναδίφηση τεκμηρίων μνήμης και λήθης ενός μάρτυρος	213-238
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΥΖΙΔΗΣ, An Early Modern Syncretism: Greek Ecclesiastical Costume in the Ottoman Empire	239-270
ΜΑΡΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ, Προσεγγίσεις στις ελληνοαραβικές σπουδές κατά τον εικοστό αιώνα: πολιτισμικές και πολιτικές τοποθετήσεις	271-316
ALEXIOS G.C. SAVVIDES, "Echoing with royalty and piety...". Notes on Prinkipos/Prinkepos island (Büyük ada) in byzantine times until the ottoman conquest	317-343

BIBΛIOKPIΣIEΣ

Alexios G.C. Savvides, <i>Observations on Mines and Quarries in the Byzantine Empire</i> (VANGELIS MALADAKIS)	345-350
<i>The Hidden Life of Textiles in the Medieval and Early Modern Mediterranean</i> (PASCHALIS ANDROUDIS)	350-353
Despoina Ariantzi (επιμ.), <i>Coming of Age in Byzantium</i> (ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΕΛΗΣ)	353-360